

‘GROOT BUURTENONDERZOEK’ BRENGT VLAAMS BUURTLEVEN IN KAART

VLAMING WIL WANDELEN EN FIETSEN IN GROENE STRAAT

Hoe belangrijk vinden mensen de buurt waarin ze wonen? Wanneer vinden bewoners hun buurt aantrekkelijk – of net niet? Met het Groot Buurtenonderzoek peilde Infopunt Publieke Ruimte naar de manier waarop burgers hun buurt ervaren en in welke mate ze erbij betrokken zijn. Het onderzoek liep van 1 september tot 15 oktober en werd massaal gecommuniceerd via gemeentelijke informatiekanalen. Het resultaat? Een representatieve steekproef met meer dan 2600 respondenten.

Regelmatig halen stedelijke en spraakmakende burgerinitiatieven het nieuws, zoals Ademloos en Ringland in Antwerpen, Pic Nic the Streets in Brussel of Leefstraten in Gent. Maar ook in kleinere steden en gemeenten zijn burgers bezig met hun leefomgeving. Met het Groot Buurtenonderzoek hield Infopunt Publieke Ruimte de vinger aan de pols in buurten in heel Vlaanderen.

Het is de eerste keer dat zo’n gebiedsdekkende bevraging gebeurt in alle Vlaamse steden en gemeenten. De resultaten van het onderzoek geven plaatselijke besturen waardevolle informatie over de behoeften en bekommernissen op buurtniveau. Ze zijn een barometer voor het gevoerde beleid – en dus ook rechtstreekse input voor de verkiezingsprogramma’s in 2018 en de beleidsagenda’s voor de volgende legislatuur.

BUURTVERENIGINGEN ZORGEN VOOR GEZELLIGHEID

De meerderheid van de respondenten geeft aan dat er bij hen in de buurt een buurtvereniging of wijkcomité actief is. Toch is een minderheid van die groep zelf betrokken bij zo’n vereniging. Het overgrote merendeel geeft aan niet zelf een vereniging voor de buurt te willen oprichten, terwijl velen aangeven wel behoefte te hebben aan buurtactiviteiten. Er is vooral vraag naar buurtbarbecues, inspraakmomenten en activiteiten voor kinderen.

Wie aangeeft wel via een buurtvereniging te willen werken aan de buurt, wil in de eerste plaats sociaal contact stimuleren. Vervolgens zijn de belangrijkste thema’s verkeersveiligheid en de organisatie van buurtfeesten. In buurten waar al een vereniging bestaat, blijkt die zich vooral bezig te houden met buurtfeesten en veel minder met activiteiten of interventies rond verkeersveiligheid. Dat is opvallend,

*Antonie van Loon,
Dave Schouwaerts
en Jan Vilain,
Infopunt Publieke
Ruimte*

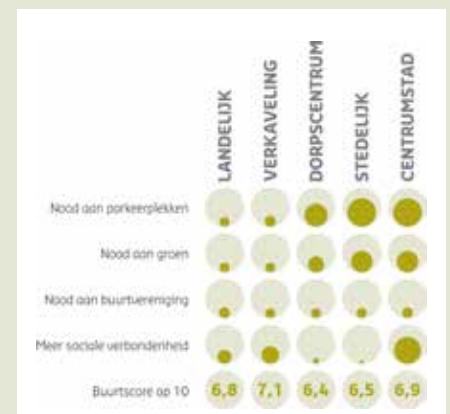
want uit een vraag naar de behoeften van buurtbewoners blijkt dat er vooral nood is aan een goede infrastructuur voor de zachte weggebruiker en veilige speelplekken.

Buurtorganisaties communiceren vooral via informele kanalen over hun activiteiten, bijvoorbeeld met affiches en flyers.

TEVREDENHEID EN VERKEERSVEILIGHEID

Gemiddeld geven de respondenten hun buurt een score van 6,8 op 10. Die buurtscore blijkt het meest te worden bepaald door het gevoel van verkeersveiligheid. Autoluwe zones scoren hoger wanneer de buurt aangenamer is voor de zachte weggebruiker en wanneer er kinderen er veilig kunnen spe-

“Het is de eerste keer dat zo’n gebiedsdekkende bevraging gebeurt in alle Vlaamse steden en gemeenten”

len. In mindere mate hebben ook het onderhoud van de publieke ruimte en de staat van de aanwezige faciliteiten een invloed op de buurtscore.

Ook hier blijkt dus dat verkeersveiligheid de belangrijkste factor is voor de tevredenheid van bewoners over hun buurt. De behoefte aan betere voetpaden en fietspaden komt sterk naar voor. Toch is verkeersveiligheid niet het eerste punt waarop buurtverenigingen zich toespitsen.

BUURTTYPE MAAKT SUBTIEL VERSCHIL

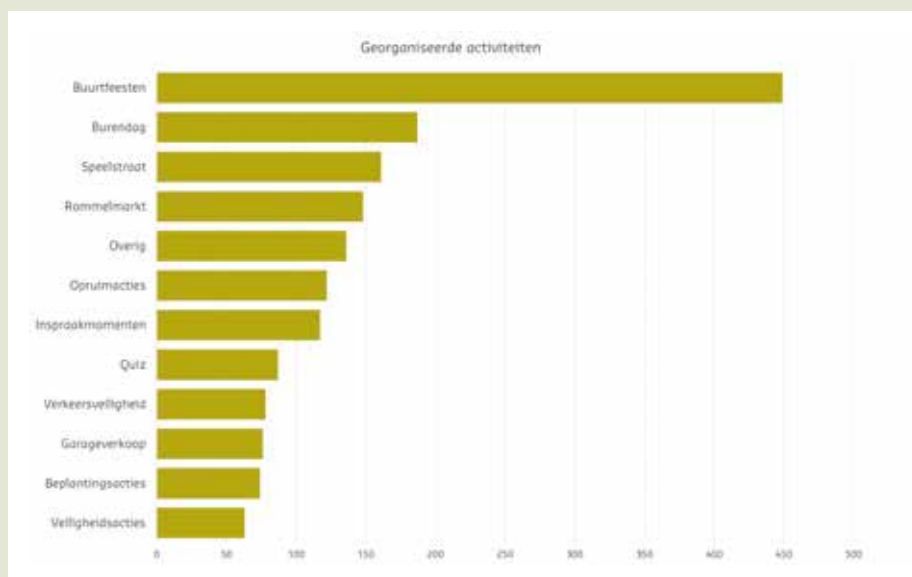
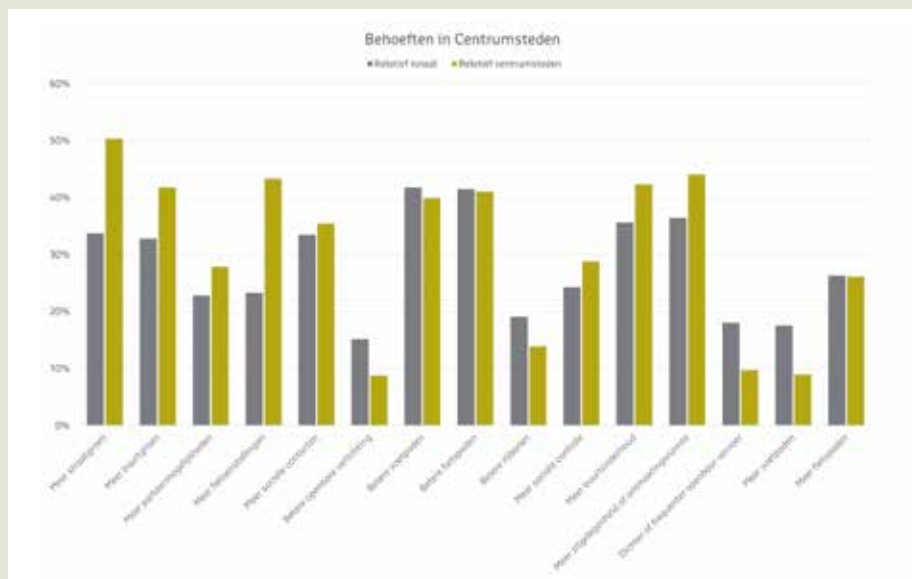
De types van buurten waarin respondenten wonen zijn onderverdeeld in vier groepen: 'landelijk', 'verkaveling met open of halfopen bebouwing', 'centrum van een gemeente' en 'stedelijk'. De hoogste gemiddelde waardering komt van respondenten die in een verkaveling wonen, gevolgd door de types 'landelijk', 'stedelijk' en 'centrum van een gemeente'. Maar het verschil in scores is subtiel: geen enkele typologie wijkt ver af van de algemene gemiddelde score van 6,8 op 10.

In de meer landelijke gebieden klinkt de behoefte aan meer sociale contacten en controle, meer zitgelegenheid en ontmoetingsruimte en meer openbare verlichting. In stedelijke gebieden meldt men dan weer vooral een gebrek aan groen en een hoge parkeerdruk.

De buurttypologie lijkt geen invloed te hebben op de aanwezigheid van een buurtcomité of de wens van bewoners om er een op te richten. De resultaten van de bevraging tonen alleszins geen duidelijk verschil per typologie.

NOOD AAN GROEN IN CENTRUMSTEDEN

De brede spreiding van de respondenten maakte het mogelijk om de algemene resultaten van de bevraging te vergelijken met de resultaten voor de dertien Vlaamse centrumsteden. De analyse van die gegevens levert een aantal interessante conclusies op. Een opvallend verschil is dat inwoners van

“Inwoners van de centrumsteden melden frequenter dat ze nood hebben aan meer straat- en buurtgroen”

de centrumsteden frequenter melden dat ze nood hebben aan meer straat- en buurtgroen. Veel respondenten missen fietsenstallingen en ontmoetingsplekken in hun buurt. Alle gemeenten samengenomen is het beeld wat regelmatig verdeeld. Behalve een algemene nood aan meer groen in de buurt blijkt dan een behoefte aan betere infrastructuur voor de zachte weggebruiker. In de meer landelijke gebieden zou men graag meer parkjes, pleintjes en speelruimte in de buurt zien, terwijl men in de dichtere, stedelijke gebieden meer behoefte heeft aan groene elementen zoals bomen, plantsoenen en bloembakken in de straat.

Het Groot Buurtenonderzoek had een hoog aantal respondenten, verspreid over het hele onderzoeksgebied, en werd op een wetenschappelijk verantwoorde manier verwerkt. Daardoor is het onderzoek een realistische indicator voor wat op dit moment in heel wat Vlaamse buurten leeft. ■